

الله اعلم
الله اعلم
الله اعلم

آشنایی با دعاوی، دادخواست ها و لوایح حقوقی

دکتر جلال‌الدین حسانی

دکتری حقوق کیفری و جرم‌شناسی

مدرس گروه حقوق، مرکز بندر دیر، دانشگاه آزاد اسلامی، بندر دیر، ایران

hassanijalal@gmail.com

09107003996

درآمد

- آموزش های مهارتی در دانش حقوق
- بایستگی همه گیرنگری در آموزش های حقوقی
- فرجام مندی آموزش های مهارتی حقوقی

- ۱- لایحه نویسی
- ۱-۱- مفهوم شناسی
- ۱-۲- سازه ها
- ۱-۲-۱- لایحه
- ۱-۲-۲- نگارش حقوقی
- ۱-۳- ویژگی ها
- ۱-۳-۱- مهارتی بودن
- ۱-۳-۲- اثرگذار بودن
- ۱-۳-۲-۱- اثرگذاری در لوایح طرف مقابل
- ۱-۳-۲-۲- اثرگذاری در رأی صادره

- ۲- بسترهای لایحه نویسی
- ۲-۱-۲- دعوا
- ۲-۱-۲- لوایح دعاوی اصلی
- ۲-۱-۲-۱- اظهارنامه (م 156)
- ۲-۱-۲-۲- دادخواست
- ۲-۱-۲-۳- شکواییه
- ۲-۱-۲-۴- اعلام تخلف
- ۲-۱-۲- لوایح دعاوی طاری مدنی (م 17)
- ۲-۱-۲-۱- دعوای متقابل (م 141)
- ۲-۱-۲-۲- دعوای اضافی (98)
- ۲-۱-۲-۳- دعوای جلب ثالث (م 135)
- ۲-۱-۲-۴- دعوای ورود ثالث (م 130)
- ۲-۲- دفاع
- ۲-۲-۱- لوایح دفاعی حقوقی
- ۲-۲-۲- لایحه دفاعی طاری
- ۲-۲-۳- لوایح دفاعی کیفری

۳- اظهارنامه

۳-۱- مفهوم شناسی

۳-۲- ویژگی ها

۳-۲-۱- ساده سازی دادخواهی

۳-۲-۲- الزامی نبودن پاسخ دهی و عدم تحمیل ضمانت اجرا به خاطر پاسخ ندادن به اظهارنامه

۳-۲-۳- مطالبه ای یا اظهاری بودن

۳-۲-۴- الزامی نبودن ارایه اظهارنامه به جز در موارد خاص

۳-۳- بایسته ها

۳-۲-۱- بایسته های شکلی

۳-۳-۱-۱- فشرده نویسی

۳-۲-۱-۲- آشکارنویسی

۳-۲-۲- بایسته های ماهوی

۳-۲-۳-۱- هم راستایی کامل با ادعا

۳-۲-۳-۲- پاسخ خواهانه نویسی

- ۴- دادخواست
- ۴-۱- مفهوم شناسی
- ۴-۲- ویژگی ها
- ۴-۲-۱- دارا بودن شرایط قانونی
- ۴-۲-۲- دارا بودن ضمانت اجرا برای شرایط قانونی
- ۴-۲-۲-۱- قرار عدم استماع دعوا(م2)
- ۴-۲-۲-۲- قرار رد دادخواست
- ۴-۲-۲-۳- قرار ابطال دادخواست
- ۴-۳- بایسته ها
- ۴-۳-۱- بایسته های شکلی
- ۴-۳-۲- تکمیل همه قسمت های دادخواست
- ۴-۳-۳- همپوشانی نداشتن قسمت های دادخواست
- ۴-۳-۴- ایسته های ماهوی
- ۴-۳-۴-۱- توصیف موضوعی دقیق
- الف- تشریح رویداد پایه
- ب- تبیین حقوق و تکالیف طرفین در رویداد پایه
- ۴-۳-۴-۲- توصیف حکمی دقیق
- الف- استناد به مواد قانونی
- ب- استناد به اصول حقوقی عرفی

۵- شکواییه

۱-۵- مفهوم شناسی

۲-۵- ویژگی ها

۱-۲-۵- دربردارنده ایراد اتهام

۲-۲-۵- امکان ناهمراستایی شکواییه و کیفرخواست

۳-۵- بایسته ها

۱-۲-۵- بایسته های شکلی

۱-۱-۳-۵- دارا بودن وصف کیفری

۲-۱-۳-۵- روشن کردن تمایل داشتن یا نداشتن مطالبه خسارات ناشی از جرم

۳-۱-۳-۵- تعیین متهم یا متهمان

۲-۳-۵- بایسته های ماهوی

۱-۲-۳-۵- توصیف موضوعی

الف-زمان

ب-مکان

پ-رفتار

ت-اوضاع و احوال پیرامونی

۲-۲-۳-۵- توصیف قانونی

الف-مواد قانونی

ب-اصول کلی حقوقی

۶- لوایح دفاعی حقوقی

۶-۱- مفهوم شناسی

۶-۲- ویژگی ها

۶-۲-۱- خواننده و خواهان

۶-۲-۲- ارسال از سوی اصیل یا وکیل

۶-۲-۳- امکان ارایه دفاعیات گفتاری

۷- گونه های دفاع در لوایح حقوقی

۷-۱- دفاع شکلی

۷-۲- دفاع ماهوی

۸- دفاع شکلی در لوایح حقوقی

۸-۱- جایگاه حقوقی

۸-۱-۱- ایرادات

۸-۱-۲- ویژگی ها

۸-۱-۲-۱- وارد نشدن به ماهیت ازسوی ایراد گیرنده

۸-۱-۲-۲- تقدم زمانی ایرادات بر ورود به ماهیت

۸-۲- پیامدها

۸-۲-۱- قرارهای ناظر به دادخواست

۸-۲-۱-۱- قرار ابطال دادخواست

۸-۲-۱-۲- قرار رد دادخواست

۸-۲-۲- قرارهای غیرناظر به دادخواست

۸-۲-۲-۱- قرار امتناع از رسیدگی

۸-۲-۲-۲- قرار عدم صلاحیت

۸-۲-۲-۳- قرار عدم استماع دعوا

۸-۲-۳- قرار رد دعوا

۹- دفاع ماهوی در لوایح حقوقی

۹-۱- مفهوم شناسی

۹-۲- ویژگی ها

۹-۲-۱- تفاوت در توان خنثی کردن ادعا

۹-۲-۲- اثرگذاری در رأی (حکم/قرار)

۹-۳- بایسته ها

۹-۳-۱- پاسخدهی هم راستا

۹-۳-۲- پاسخدهی محدود به دعوا

۹-۳-۳- تأکید بر مبنای رخداد اختلاف

با سپاس